

Próza s dívčí hrdinkou a dívčí román

Terminologie: Próza s dívčí hrdinkou, dívčí román

Ze světové historie:

Sentimentalismus: Samuel Richardson (1689 – 1761)

George Sandová (1804 – 1876)

Sophie de Ségur: *Nehody malé Žofie* (1859)

Charlotte Brontëová: *Jana Eyrová* (1847, č. 1875) – Sirotek lowoodský

Johanna Spyriová: *Heidi, děvčátko z hor* (1881, č. 1971)

Luisa May Alcottová: *Malé ženy* (1868 – 1869, č. 1919)

Lucy Maud Montgomeryová: *Anna ze Zeleného domu* (1908, č. 1982)

19. století:

Eliška Krásnohorská: *Svéhlavička* (1887) – dle Emmy von Rhoden (*Trotzkopf*, 1885);

pokračování: *Svéhlavička nevěstou, Svéhlavička ženuškou, Svéhlavička babičkou*

1. polovina 20. století:

Josef Roden, Vilém Neubauer, Jaromíra Hüttllová (DR)

Marie Majerová (1882 – 1967): *Robinsonka* (1940); z další tvorby pro děti: *Čarovný květ, Zlatý pramen, Zázračná hodinka*

Marie Pujmanová (1893 – 1958): *Předtucha* (1942)

František Kožík (1909 – 1997): *Prstýnek z vlasů* (1941)

2. polovina 50. let:

Helena Šmahelová (1910 – 1997): *Mládí na křídlech* (1956), *Velké trápení* (1957), *Magda* (1959), *Dva týdny prázdnin* (1959), *Jsem už velká dívka* (1960), aj.

Dále potom: Valja Stýblová (*Dům u nemocnice*), Eduard Petiška (*Děvčata a řeka*), Zdeňka Bezděková (*Štěstí přijde zítra, 1960* – navazuje na *Říkali mi Leni*, 1948, reedice 1959),

2. polovina 60. let:

Věra Adlová (1919 – 1999): *Blues pro Alexandru* (1966)

Iva Hercíková (1935 – 2007): *Pět holek na krku* (1966), *Andrsenka* (1978), *Sůvy* (1982)

Hermína Franková (1928): *Blázni a Pythagoras* (1966), *Vendula aneb Francouzština pro pokročilé* (1981)

Jana Červenková (1939): *Čtyřlístek pro štěstí* (1969), *Semestr života* (1981)

Jan Procházka (1929 – 1971): *Divoké prázdniny* (1967), *Tři panny a Magdaléna* (1966)

Ivan Klíma (1931): *Markétin zvěřinec* (rukopis 1971, 1972 v Torontu, u nás až 1990)

70. a 80. léta

Edice ESA (Edice světových autorů): *Osudy dívek* (1973), *První lásky* (1978)
edice Veronika

skupina brněnských autorů kolem nakladatelství Blok:

- Jarmila Dědková: *Čas pampelišek* (1976)
- Hana Pražáková: *Výsostné území* (1976), *Výhra* (1984)
- J. Z. Svoboda: *Lucila* (1976), *Silvie* (1984)
- Josef Suchý: *Katka má starosti* (1976), *Starosti s Katkou* (1982)
- Marika Syrová: *Panny od královny Anny* (1983)
- Ludmila Poláková: *Alice* (1987)

Jaromíra Kolárová (1919 – 2006): *Léto s kovbojem* (1979), *Dívka s mušlí* (1975), aj.

Hana Bořkovicová (* 1927): *Cizí holka* (1977); po roce 1989: *Jdi pryč* (1994), *Zakázané holky* (1995)

90. léta

Eva Bernardinová (* 1931): *Blanka, obyčejná holka* (1993); *Blanko, usmívej se* (1994); *Blanko, představ si* (1995); *Ahoj, Blanko* (1998); *Blanka a Jirka* (2003)

Martina Drijverová (1951): *Anna za dveřmi* (1993, 2. vydání pod názvem *Už neposlouchám za dveřmi*)

Iлона Borská (1928 – 2007): *Cesta pro Hanku* (1994), *Hanka v Paříži* (1994)

Iva Procházková: *Karolína aneb Stručný životopis šestnáctileté* (1999)

Jarmila Mourková (1931 – 1992): *Darina* (1993)

Stanislav Rudolf (1932): *Metráček aneb Nemožně tlustá holka* (1969), *Nebreč, Lucie* (1972); *Něžně háčkový čas* (1973), *Kopretiny pro zámeckou paní* (1973), ..., *Petra a Dominik* (1991), *Z deníku Pampelišky* (1991), *Konkurz na anděla* (1992), *Bliženci* (1992), *První polovina nebe* (1993), *Co jsme si říkali k ránu* (1994), *Zatmění srdce* (1993), aj.

Hermína Franková (* 1928): *Lékárníkových holka* (1996)

Vojtěch Steklač (* 1945): *Holky a spol.* (1999), *Dáda a spol.* (2000)

Lenka Lanczová (* 1964) – DR

Tvorba posledních let

Ivona Březinová (*1964): *Holky na vodítku* (2002 – 2003)

Základní sekundární literatura k tématu (výběr):

VAŘEJKOVÁ, Věra. Česká próza s dívčí hrdinkou. - 2 díly skript, vyd. 1994, 1995

HRABÁK, J. *Od laciného optimismu k hororu. K historii a patologii dvou odvětví literárního braku*. Praha: Melantrich, 1989.

MOCNÁ, Dagmar. *Červená knihovna*. Praha/ Litomyšl: Pasek, 1996.

SIEGLOVÁ, Naděžda. *Próza s dívčí hrdinkou*. Brno: CERM, 2000.

SIROVÁTKA, O. *Ach, ta láska*. Praha: Melantrich, 1984.

SIROVÁTKA, O. *Literatura na okraji*. Praha: Československý spisovatel, 1990.

TOMAN, Jaroslav. *Trivialita a kýč v literatuře pro děti a mládež*. Brno: CERM, 2000.